

Тэндэнцыі

Асяроддзе, даступнае для ўсіх

Новы трэнд у грамадстве пашырае магчымасці

На выкананне мерапрыемстваў у падпраграме «Даступнае асяроддзе. Жыццядзейнасць інвалідаў і фізічна аслабленых асоб» дзяржпраграмы «Сацыяльная абарона» запланавана ўкласці больш за Вг300 мільёнаў рублёў.

«Пытанні сацыяльнай палітыкі ў дачыненні да людзей з інваліднасцю заўсёды былі і застаюцца актуальнымі для грамадства. У Беларусі каля 6 % насельніцтва — людзі з інваліднасцю. Гэта немалая лічба, за якой стаяць рэальныя лёсы. Мы абавязаны стварыць такія ўмовы, каб жыццё ў гэтых людзей было камфортным. Праекты ў гэтым кірунку рэалізуююцца ў нашай краіне з 2007 года ў рамках дзяржпраграм. Да нядаўняга часу даступнае асяроддзе асацыявалася перш за ўсё са з'яўленнем поручняў і пандусаў, шырокіх дзвярэй. Але сёння гэтага недастаткова. Задача на найбліжэйшую пяцігодку — павялічыць колькасць аб'ектаў, якія будуць не часткова даступнымі, а цалкам камфортнымі для знаходжання ўсіх людзей», — сказала кансультант упраўлення па справах інвалідаў Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Святлана КАПУРА.

Для гэтага і была распрацавана і зацверджана падпраграма «Даступнае асяроддзе жыццядзейнасці інвалідаў і фізічна аслабленых асоб» дзяржпраграмы «Сацыяльная абарона». Мэта яе — забяспечыць даступнае асяроддзе з улікам комплекснага падыходу. Гэта азначае забяспечэнне аб'ектаў не толькі пандусамі, але і падлогавай тактыльнай пліткай, універсальнымі таблічкамі са шрыфтам Брайля на будынках, маўленчымі інфарматарамі, мнемасхемамі, кантраснымі маркіроўкамі шкляных дзвярэй і дзвярных ручак, уладкаванымі ліфтамі і санвузламі, паркоўкамі месцамі для асабістага транспарту людзей з інваліднасцю, зручным грамадскім транспартам (з паніжанай падлогай, з інфармацыйным табло і галасавымі абвесткамі), поўным уладкаваннем прылеглай да аб'ектаў тэрыторыі, каб інваліды маглі бесперашкодна перамяшчацца як унутры будынкаў, так і паміж імі.

Святлана Капура прывяла прыклады цалкам даступных, па-сапраўднаму камфортных для ўсіх і прадуманых да дробязяў аб'ектаў: будынак Міністэрства працы і сацыяльнай абароны, аўтавакзал у Брэсце,

Нацыянальны аэрапорт і Мазырскі драматычны тэатр імя Івана Мележа.

«Да 2025 года нам неабходна павялічыць колькасць даступных для ўсіх грамадзян аб'ектаў да 23 %. Самае асноўнае пры гэтым — што дадзеную работу нам трэба выконваць у міжведамасным узаемадзеянні, у тым ліку прыцягваючы грамадскія аб'яднанні», — сказала Святлана Капура.



Намеснік міністра архітэктуры і будаўніцтва Аляксей АНАНІЧ адзначыў, што ўжо з мая ў Беларусі пачалі дзейнічаць будаўнічыя нормы «Асяроддзе пражывання для фізічна аслабленых асоб», якія прымяняюцца пры праектаванні даступнага асяроддзя, будынкаў рознага прызначэння і агульнадаступных адкрытых тэрыторый з улікам прынцыпаў універсальнага дызайну. Важна тое, што гэтыя патрабаванні цяпер трэба абавязкова выконваць. Аляксей Ананіч растлумачыў, што пад фізічна аслабленымі асобамі маюцца на ўвазе не толькі інваліды. Гэта велізарная доля насельніцтва: часова маламабільныя (напрыклад, з-за хваробы, траўмы), цяжарныя, жынчыны з малымі на руках або ў калясках, дзеці дашкольнага ўзросту, састарэлыя грамадзяне.

«Сёння ўжо будуцца аб'екты, якія адпавядаюць усім новым нарматыўным патрабаванням, прынятым у Міністэрстве для стварэння безбар'ернага асяроддзя, — дадаў намеснік міністра. — Забудовышчыкі гатовыя ісці за новым трэндам у грамадстве — рабіць асяроддзе пражывання даступным для ўсіх катэгорый грамадзян».

Праўда, па ўжо існуючых аб'ектах праблема застаецца. Справа ў тым, што не ўсе аб'екты могуць быць мадэрнізаваны і рэканструяваны з забяспечэннем патрабаванняў безбар'ернага асяроддзя.

«Асабліва гэта датычыцца жылых будынкаў, — сказаў

Аляксей Ананіч. — Мы распрацавалі альбом-схему варыянтаў забеспячэння доступу ў такія аб'екты і размясцілі яго на сайце міністэрства. Але кожны аб'ект унікальны, і падыход патрэбен індывідуальны, універсальнага рашэння няма. Хочацца адзначыць, што за апошні год колькасць зваротаў да нас аб адступленні ад патрабаванняў нарматыўна-прававых актаў, якое дазволіла б фізічна аслаб-

леным асобам трапляць у свае жыллыя будынкi без перашкод, узрасла. Гэта значыць, стала больш праекціроўшчыкаў, заказчыкаў, якія глыбока прапрацоўваюць кожнае рашэнне».

Пры карэкціроўцы будаўнічых нормаў улічваецца жыццёвая практыка. Так, міністэрства сумесна з таварыствам інвалідаў прааналізавала сітуацыю, звязаную з пад'ёмнікамі, і працавала магчымасць замяніць іх на пандусы, бо практыка паказала, што выкарыстоўваюцца пад'ёмнікі не паўсюдна.

«Таму ўстанавілі патрабаванне: абавязкова выкарыстоўваць на перападах вышынь на ўваходах у будынкi пандусы, і толькі калі гэта немагчыма — пад'ёмнікі», — сказаў Аляксей Ананіч.

Таксама пасля аналізу аб'ектаў, якія ўжо будуцца, міністэрствам былі зменены будаўнічыя нормы па жылых і грамадскіх будынках.

«Зацвердзілі патрабаванне аб тым, што неабходна забяспечваць уваход з нулявой адзнакі зямлі. Гэта значыць, ганак там, дзе магчыма, уладкоўвацца не будзе. Тады фізічна аслабленыя асобы будуць мець больш просты доступ у будынкi», — растлумачыў Аляксей Ананіч.

Ён падкрэсліў: усе змены ўвядзваюцца з магчымасцямі будаўнічай галіны. Перш чым прымаць нейкія рашэнні, аналізуюцца магчымасці вырабляць патрэбную прадукцыю, выконваць неабходныя работы.

Наталля ТАЛІВІНСКАЯ.

Па дарозе



Пінск можа стаць адным з пунктаў разнастайных турыстычных маршрутаў. Напрыклад, па дарозе да яго можна пабываць у заказніках, прайсціся экалагічнымі сцежкамі, наведаць старажытныя паркі Парэчча, Дубое, Сташаны, паназіраць, як вырошчваюць і збіраюць ягады на прадпрыемстве «Палескія журавіны», даведацца, як працуюць шлюзавыя камеры на гідравузле «Дубой», ці здзейсніць пераправу праз раку Піну, прычым тут усе выконваецца ўручную, можна нават паспрабаваць свае сілы ў перацягванні парома пры дапамозе спецыяльнага драўлянага прыстасавання — палкі-гамаркі.

А яшчэ Піншчына вяртае тое, што, на жаль, сёння страчана ў гарадскім асяроддзі — традыцыі, рамёствы, абрады, веды і эмоцыі, з імі звязаныя. З мэтай захавання этнаграфічнай памяці, у вёсцы Мерчыцы быў створаны Цэнтр традыцыйнай культуры «Спадчына Палесся». Тут можна выпрабаваць сябе за ткацкім станком, паўдзельнічаць у танцавальных майстар-класах ці навучыцца гуляць у народныя гульні. У шасці залах музея сабрана больш за 200 экспанатаў, якія распавядаюць пра побыт палешукоў. «Нашы экспазіцыі не маюць шкла. Мы спецыяльна рабілі цэнтр такім, каб людзі тут маглі акунуцца ў побыт, адчуваць сябе так, быццам знаходзяцца ў сапраўднай вясковай хаце, маглі дакрануцца да прадметаў, вярнуцца да вытокаў, адчуць сваю сувязь з папярэднікамі», — падзялілася загадчык Мерчыцкага цэнтра традыцыйнай культуры і побыту Таццяна ВАКУЛІЧ. Усе госці цэнтра становяцца сапраўднымі ўдзельнікамі старадаўніх традыцый: удзельнічаюць у Калядках, спальваюць чучала і водзяць карагоды на Масленіцу, качаюцца ў расе і просяць у Бога здароўя на Юр'е, частуюцца напоем на зёлках, тут жа сабраных... У час пандэміі тут апрабавалі сямейныя экскурсіі. На народныя святы можна дамовіцца, і вашым дзеткам арганізуюць сапраўдныя палескія прыгоды.

Падобныя цэнтры на Палессі развіваюцца, і ў супрацоўніцтве з мясцовымі рамеснікамі, фальклорнымі

калектывамі яны здольныя прыдумаць праграмы пад самых розных гасцей — ад малога да вялікага.

Асаблівае Піншчыны ў тым, што гарадскія і раённыя ўлады разам працуюць на развіццё турыстычнай прывабнасці рэгіёна. Намеснік старшыні раённага выканкама Дзмітрый ПАЛХОЎСКІ адзначыў, што сёння тут стараюцца развіваць розныя віды адпачынку: гэта і гістарычныя вандроўкі, агратурызм, экалагічны, веласіпедны, медыцынскі, водны (сплавы па Прыпяці і прагулкі на цеплаходзе). Тут можна запуськаць і аграпрамысловы турызм: у раёне рэканструявалі малочнатаварныя комплексы, дзе можна паглядзець новыя тэхналогіі вытворчасці малака і мяса. Ёсць задумкі новых камбінаваных маршрутаў з коннымі паходамі, экскурсіямі па Пінску і катаннем на цеплаходзе.

Загадчык сектара турызму ўпраўлення спорту і турызму Брэсцкага абласнога выканкама Дзяніс НІКІЦЮК упэўнены, што Палессе неабходна прасоўваць як адзіны турыстычны рэгіён і стаўку рабіць на неаднадзённыя, насычаныя наведаннем розных пунктаў маршруты. Прычым турыстычныя вандроўкі, якія вядуць у Пінск, могуць праходзіць не толькі праз Пінскі, але і праз Драгічынскі, Іванаўскі раёны, дзе ўжо створаны цікавыя аб'екты. Пазней плануецца далучыць сюды Лунінецкі і Столінскі раёны. На жаль, сёння праблема ўпіраецца ў недахоп аб'ектаў размяшчэння, і нават аграсядзібы не здольныя закрыць праблему з рассяленнем турыстаў на начлег. Адна справа — калі госці прыязджаюць на сваіх машынах сем'ямі, іншая — калі вялікія патокі турыстаў вязуць аўтобусамі. Важна фарміраванне сістэмы кіравання падобнымі праектамі і інфармацыйнага забеспячэння новага прадукту. На Піншчыне плануецца стварыць адзіны інфармацыйны цэнтр.

Будучыня і за турыстычнымі класцямі, калі розныя аб'екты (сядзібы, лясгасы, турпрадпрыемствы, мясцовыя творчыя калектывы, музеі) працуюць на стварэнне адзінага прывабнага прадукту, які забяспечыць гасцей адкрыццямі, уражаннемі, забавамі і дазволіць затрымаць іх на больш працяглы час.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.



Намеснік старшыні камітэта па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Мінскага гарадскога выканаўчага камітэта Вольга ВАСІЛЕЎСКАЯ: — Мінск працягвае адаптацыю сацыяльнай інфраструктуры ў адпаведнасці з новымі падыходамі і правіламі. Развіваецца сістэма аказання паслуг асобам з абмежаванымі магчымасцямі, а гэта ўжо не толькі пра адаптаванае навакольнае асяроддзе, гэта больш аб прыняцці грамадствам асоб з абмежаванымі магчымасцямі, павагу да іх і ўменне аказваць ім садзейнічанне. Для гэтага мы рэгулярна праводзім навучанне персаналу гасцініц, аб'ектаў гандлю і бытавога абслугоўвання. Першачарговай задачай у Мінску на найбліжэйшы час стане поўная адаптацыя адміністрацыйных будынкаў пад існуючыя нормы стварэння безбар'ернага асяроддзя, каб у людзей не ўзнікала праблем з доступам да дзяржаўных паслуг у мясцовых органах улады, а таксама да паслуг ва ўстановах аховы здароўя, фізічнай культуры і спорту, установах сацыяльнай абароны, у аб'ектах гандлю і грамадскага харчавання, бытавога абслугоўвання і гасцініцах. Гэта вялікі аб'ём работы, які нам трэба будзе зрабіць у найбліжэйшую пяцігодку, каб прыярытэтныя аб'екты жыццядзейнасці Мінска былі даступныя для ўсіх груп насельніцтва.